

[Mimi Jakobsen]

det for lærere, der måske ikke selv i større omfang har noget kendskab til erhvervslivet, kan være svært at rådgive. Man vil være tilbøjelig til at rådgive mest om det, man selv kender, nemlig den boglige uddannelse og gymnasiet, og det er givetvis også sket. Det mener jeg absolut vi kan være enige om at sætte ind over for.

Så ser jeg i venstres forslag flere punkter, som jeg opfatter som forsøg på at modvirke tendensen til, at mange unge vælger at tage studentereksamen, fordi den »er meget god at have«, og modvirke tendensen til, at erhvervene, som jeg før talte om, kræver en studentereksamen i stedet for folkeskolens afgangsprøve, fordi den »dog er en garanti for noget, og det må dog i hvert fald være godt«. Jeg synes, det er udmærket, at man får taget hul på dette her. Det er ikke alene et spørgsmål om akademikersnobberi, det er også et spørgsmål om, at man for at være sikker af usikkerhed til folkeskolen tager denne ekstra studentereksamen og denne omvej for manges vedkommende på 3 år.

Så er venstre også inde på at sprede erhvervsuddannelserne geografisk. Det har jeg allerede sagt vi er meget enige i.

Vi undgår selvfølgelig heller ikke i dag at få debatten om EFG og mesterlæren. Venstre er inde på nogle tanker om en slags forpraktik, og det forstår jeg udmærket intentionerne i. Jeg synes nok, ministeren er sprunget lidt elegant hen over den gruppe, som ministeren selv betegner som skoletrætte elever. Jeg synes vældig godt om venstres forslag.

CDs eget bud på det ville være, at skulle man til at skabe én fælles faglig uddannelse – og det bliver ikke på vores initiativ, det vil jeg gerne sige – måtte den absolutte betingelse fra vores side være, at man gjorde basisåret på EFG-uddannelsen valgfrit, således at de elever, der ved, hvad de vil, og som har mulighed for at komme ud i et stykke praktisk arbejde fra starten, får mulighed for det. Så kan de vende tilbage og tage den teoretiske baggrund, når de selv føler behovet for det, og så tror jeg nok, motiveringen vil være betydelig større, end hvis de bliver ført fra den ene skolebænk til den anden. Jeg synes stadig væk, basisåret kan have sin berettigelse for de elever, der er i tvivl, som gerne vil ind og snuse til noget forskelligt for så efter et års forløb at bestemme sig, men det må

være valgfrit, og der må være begge muligheder.

Endvidere har venstre været så formastelige at foreslå indført nogle stramminger – må det vel betegnes som – for den gruppe unge, som i særlig grad er ramt af arbejdsløsheden, og det har naturligvis fået den forventede reaktion, bl.a. fra hr. Steen Folke; det er jeg ikke overrasket over.

Jeg synes, venstre har ramt vældig rigtigt og naturligvis har ramt et meget ømt punkt. Allerede under decemberforhandlingerne om lønstoploven kan jeg huske at den radikale ordfører var inde på noget af det samme, nemlig spørgsmålet om, hvorvidt vi ikke skulle hjælpe de unge på arbejdsmarkedet ved at lade dem få en lidt lavere timebetaling end deres mere trænede og mere erfarne kolleger. Der er ikke ret megen tvivl om, at en virksomhedsleder, der skal ansætte et menneske, meget ofte vil føle sig fristet til at tage den 30–40-årige i stedet for den 20–21-årige, når det i øvrigt er den samme betaling, han skal af med for den arbejdskraft.

Det vil selvfølgelig medføre et hav af påstande om, at man er løntrykker, og at man ikke under de unge mennesker den betaling, og det må vi jo så leve med. Jeg tror, man skal se meget fordomsfrit på det her, og jeg synes, venstre har set rigtigt. Om det lige er 20 pct. af garantibetalingen, man skal reducere med, ved jeg ikke, og det tror jeg heller ikke er særlig væsentligt, men i hvert fald tror jeg, vi bør se på det spørgsmål.

Så er jeg om muligt endnu mere enig i venstres forslag om, at vi må have bremset disse beskæftigelsesprojekter rundt omkring, som er kørt helt af sporet, og som man har lokket unge mennesker ind i og derfra direkte over i arbejdsløshedsunderstøttelse uden særlig udsigt til at få et job i meget lang tid, bremset dem således at forstå, at de ikke må være så attraktive rent lønmæssigt. I Københavnsområdet er timelønnen i øjeblikket oppe på 48 kr. 2 øre, og det kræver altså efterhånden en fantastisk stærk karakter at se sig om efter et almindeligt job. Man skal efterhånden have en temmelig eksklusiv indstilling til penge, hvis man skal gå ud i det private erhvervsliv og tage et almindeligt job, for ikke at tale om en læreplads, når det offentlige kan lokke med den slags aflønninger.